

Αριστερά η σύζυγός του Meral, η κόρη του Doga με τον άντρα της Tristan, τον τρίχρονο εγγονό του Bekem και την κόρη του Zerrin, τον περασμένο Απρίλιο στην Αμερική.

Με τον εγγονό του Bekem.

Στη Γιορτή του Κρασιού με τη λεμεσιανή γειτόνισσα των παιδικών του χρόνων Μαρούλα.

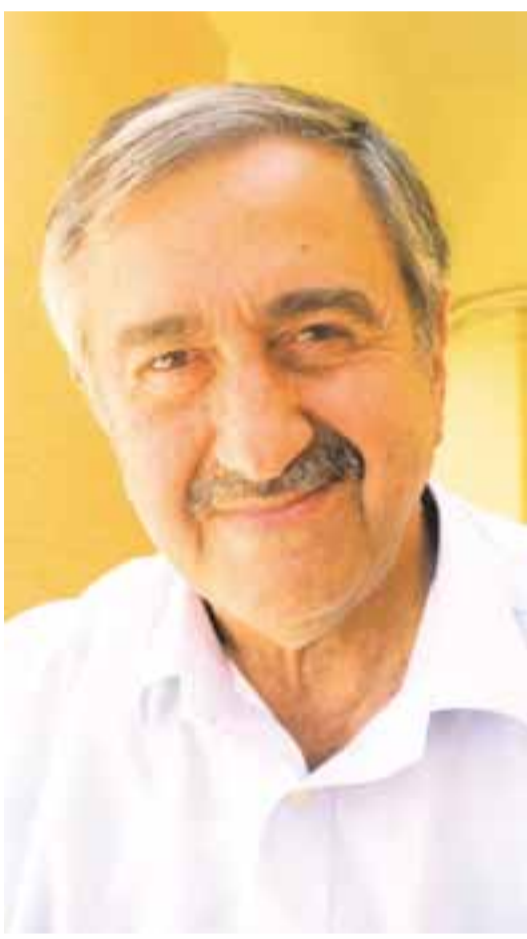
Απαισιόδοξος είναι ο Τουρκοκύπριος πολιτικός Μουσταφά Ακιντζί για τη λύση του Κυπριακού, αφού όπως δηλώνει έχουμε δυο νέους ηγέτες, αλλά με παλιές ιδέες. Αν θέλουν να βγουν από τον κύκλο που γυρίζουν προτρέπει τον Μεχμέτ Αλί Ταλάτ να ακούει λιγότερο την Τουρκία και τον Δημήτρη Χριστόφια να ακούει λιγότερο το ΔΗ.ΚΟ. και την ΕΔΕΚ.

«Δυστυχώς δεν βλέπω λύση του Κυπριακού»

ΜΟΥΣΤΑΦΑ ΑΚΙΝΤΖΙ: «Στο τραπέζι έχουμε δυο νέους ηγέτες, αλλά με παλιές ιδέες»

«Ο Ταλάτ ακούει περισσότερο την Τουρκία και ο Χριστόφιας τι λέει το ΔΗΚΟ και η ΕΔΕΚ»

Βλέπετε λύση το Δεκέμβρη ή τον Απρίλη; Θα ήθελα να απαντήσω ναι, αλλά δυστυχώς δεν βλέπω. Ήμασταν κοντά σε λύση την περίοδο 2002-04, αλλά χάσαμε το momentum στις 16 Απριλίου 2003, όταν ο Τάσος Παπαδόπουλος υπέγραψε τη Συνθήκη προσχώρησης της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Θυμάστε πως το δημοψήφισμα ήλθε ένα χρόνο μετά και χάσαμε το τρένο. Τα ερωτήματα προηγουμένως ήταν δυο, αν θέλαμε λύση και αν θέλαμε να γίνουμε μέλη της Ε.Ε., ενώ μετά έγινε μόνο ένα, αφού οι Ελληνοκύπριοι έγιναν μέλη της Ε.Ε. **Μα όλη η επικράτεια της Κύπρου εντάχθηκε στην Ε.Ε.** Οι Τουρκοκύπριοι έγιναν Ευρωπαίοι ως άτομα και πρακτικά μόνο ένα μέρος της Κύπρου είναι στην Ε.Ε. Όταν αναλύσεις τις θέσεις των πλευρών την εποχή εκείνη θα δεις με εξαιρεση την τουρκοκυπριακή κοινότητα, ότι πήραν αυτό που ήθελαν. **Τώρα είναι η τελευταία ευκαιρία;** Στη διπλωματία δεν υπάρχει τελεία, υπάρχει το κόμμα ή η άνω τελεία. Στα αδιέξοδα ανοίγουν καινούργια παράγραφοι και συνεχίζουμε. Όταν δεν υπάρχει αποτέλεσμα, βρίσκουν τρόπο να συνεχίσουν. **Το Δεκέμβριο θα γίνει η αξιολόγηση της Τουρκίας.** Ναι, και η διαδικασία θα συνεχιστεί διότι η Ε.Ε. δεν θέλει να αποκλείσει μια χώρα όπως την Τουρκία και να διακόψει δεσμούς. Είναι μεγάλη αγορά με μεγάλη ενεργειακή σημασία, γι' αυτό πιστεύω ότι θα βρουν τρόπο να συνεχίσουν.

Στα εγκαίνια της Γιορτής του Κρασιού στη Λεμεσό, την Παρασκευή 28 Αυγούστου 2009. Ο υπουργός Εμπορίου και Βιομηχανίας Αντώνης Παπαλιθής χορεύει υπό τους ήχους του τραγουδιού του Λέλλου Δημητριάδη και τη χειροκροτήματα των Μουσταφά Ακιντζί και Δημήτρου Αντρέα Χριστού.

Περιμένετε τη νίκη Έρογλου στις πρόσφατες εκλογές; Οι δημοσκοπήσεις έδειξαν το προβάδισμά του και αυτό για δυο λόγους. Ο ένας ήταν λόγω του Κυπριακού. **Διστά δεν κατάφερε ο κ. Ταλάτ να κάνει αυτά που είχε υποσχεθεί;** Λόγω του αρνητικού αποτελέσματος του δημοψηφίσματος άρχισε να αλλάζει η νοσηρότητα των Τουρκοκυπρίων. Επιπλέον ο κ. Ταλάτ και το κόμμα του άρχισαν να δημιουργούν μια αντιμαχόμενη ατμόσφαιρα μεταξύ Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. **Θα θυμάστε την αρνητική σχέση Τάσος Παπαδόπουλου και Μεχμέτ Αλί Ταλάτ, τι έγινε για το άνοιγμα της οδού Λήδρας, με τη γέφυρα που θα έκτιζαν και όλα τα σχετικά.** Όταν αρχίσεις να κάνεις την εικόνα σου ως πολιτικός που θέλει την ειρήνη και κάνεις τα ίδια με τους προκατόχους σου, τότε οι πολίτες γιατί να ψηφίσουν ένα αντίπαλο; Προτιμούν το πρωτότυπο όπως είναι ο Έρογλου. **Ο δεύτερος λόγος;** Ήταν τα λάθη της «κυβέρνησης» στην εσωτερική διακυβέρνηση. Τα πρώτα δυο χρόνια «διακυβέρνησης» ήταν πολύ καλά, η οικοδομική βιομηχανία έφερε πολλά λεφτά στην κοινότητα. Τους υπογράμμιζα τότε τον κίνδυνο, τους θύμιζα ότι αυτό δεν θα διαρκούσε, αλλά δεν μου έδιναν μεγάλη σημασία. Χαρακτηρίζω «ψευδή παράδεισο» όλο αυτό τον οικοδομικό οργανισμό. Πολλές υποθέσεις διαφθοράς της «κυβέρνησης» είδαν το φως της δημοσιότητας. Δούλευαν για τον Έρογλου ο οποίος δεν χρειαζόταν να κάνει ουσιαστική αντιπολίτευση. **Τι σας ανησυχεί σήμερα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα;** Η αύξηση του εθνικισμού και του ισλαμισμού. Βλέπετε τα σύμβολα τους παντού, σημαίες και αγάλματα. Αυτό το κατακρίνω από τότε που κατέστρεψαν το περιβάλλον του Πενταδακτύλου για να φτιάξουν τις δυο μεγάλες σημαίες. Δεν είναι τρόπος να χειρίζεσαι κληρονομιά αιώνων δημιουργώντας εθνικιστικά σύμβολα. Η αύξηση του εθνικισμού και ισλαμισμού είναι αντίθετα με την τουρκοκυπριακή φύση. **Συνεχώς δημιουργείται μια αλληλενοχώρα, για αυτό πρέπει να λύσουμε σύντομα το Κυπριακό.** **Ο σημερινός Μεχμέτ Αλί Ταλάτ είναι διαφορετικός από τον πολιτικό που μαζί στους δρόμους ζητούσατε λύση;** Πιστεύω ότι οι υποχρεώσεις που ανέλαβε και οι ευθύνες που κοβαλά σήμερα στους ώμους του τον κάνουν να συμπεριφέρεται με αυτό τον τρόπο. Κάποιοι άνθρωποι το κάνουν αυτό για να επιβιώσουν και άλλοι δεν μπορούν να το κάνουν γι' αυτό και δεν επιβιώνουν. **Και αναγκάζονται να φύγουν...** Δεν μιλάω για τον εαυτό μου, αλλά γενικά, ο καθένας ες βγαλίει το δικό του συμπέρασμα. **Όταν είσαι «πρόεδρος» πρέπει να έχεις καλές σχέσεις με τους πραγματιστές όπως είναι η Τουρκία.** Από την άλλη εκείνος τους εταίρους σου, την ελληνοκυπριακή κοινότητα με την οποία θα ζητούσε μαζί και πρέπει να δημιουργηθεί εμπιστοσύνη ανάμεσά σας. Αυτό που πρόσφατα είναι ότι προτού Ταλάτ και Χριστόφιας γίνουν πρόεδροι υπήρχε μεγαλύτερη εμπιστοσύνη ανάμεσά τους, ήταν πιο στενά συνδεδεμένοι. **Τώρα έχουν απομακρυνθεί.** **Ο Ταλάτ έγινε λιγότερο αρχηγός του κόμματος του και ακούει περισσότερο την Τουρκία και από την άλλη ο Χριστόφιας έγινε λιγότερο γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ και περισσότερο Πρόεδρος, έτσι πρέπει να ακούει τι λέει το ΔΗ.ΚΟ. και η ΕΔΕΚ που είναι στην Κυβέρνηση και την Εκκλησία με τον Αρχιεπίσκοπο.** Όταν έχεις αυτές τις καταστάσεις οι προοπτικές δεν είναι θετικές για λύση. **Χρειαζόμαστε νέες αντιλήψεις και νέα ανοίγματα.**

κάρι να κάνω λάθος και τους επόμενους μήνες να φανεί ότι οι Κύπριοι είναι ικανοί να κάνουν κάτι από μόνοι τους, χωρίς βοήθεια και παρεμβολές από έξω, αλλά έχω πολλές αμφιβολίες. **Γιατί είστε τόσο απαισιόδοξος;** Όταν ακούς τον κ. Ταλάτ αντιλαμβάνεσαι ότι μιλά εκ μέρους της Τουρκίας. Όταν λέει για παράδειγμα ότι δεν συζητά τις Εγγυήσεις είναι η Τουρκία που μιλά όχι ο Μεχμέτ Αλί Ταλάτ. Εύχομαι να μπορέσουμε μεις οι Κύπριοι να λύσουμε το πρόβλημά μας, αλλά μπορούμε; Αυτό είναι το μεγάλο ερωτηματικό. **Πριν μερικά χρόνια η λύση ήταν συνδεδεμένη με την ένταξη της Κύπρου στην Ε.Ε., τώρα μπορεί να είναι συνδεδεμένη με την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε.** Αυτό ίσως είναι ένα από τα μυστικά που δεν λέγονται. Ένας Αμερικανός καθηγητής την εποχή που ήμουν πολύ αισιόδοξος μου έλεγε ότι δεν άκουγε το κλικ της πόρτας που άνοιγε για λύση. **Δυστυχώς ούτε κι εγώ το ακούω σήμερα.** **Δεν μπορεί ο κ. Ταλάτ να θέλει να λύσει το Κυπριακό για την υστεροφημία του;** Δεν νομίζω ότι η λύση έχει σχέση με τον κ. Ταλάτ διότι εκείνη είναι με την Τουρκία. **Μπορεί ο κ. Ταλάτ να πάρει αποφάσεις;** Δεν νομίζω να είναι σε θέση για παράδειγμα να πει στην Τουρκία ότι δεν θέλει εγγυήτριες δυνάμεις. Υπάρχει και μια άλλη παράμετρος που πρέπει να λάβει

υπόψη ο κ. Ταλάτ, η νοσηρότητα των απλών ανθρώπων που θέλουν τις εγγυήσεις της Τουρκίας. **Οι πλειστοί είναι έποικοι;** Είμαστε 260 χιλιάδες κάτοικοι και ο ολικός αριθμός των εποίκων σίγουρα υπερβαίνει τις 50 χιλιάδες, αλλά προς το παρόν και οι Τουρκοκύπριοι θέλουν τις τουρκικές εγγυήσεις κι αυτό έχει βέβαια σχέση και με την ένταξη της Τουρκίας στην Ε.Ε. **Μέχρι τότε μπορεί να μην έχουμε Κύπρο για να ενδώσουμε.** Αυτό είναι το πρόβλημα, ότι τα πράγματα εξελίσσονται αρνητικά δυστυχώς. Αν είχαμε λύση πριν πέντε χρόνια ο αριθμός των άδειων οικοπέδων στο βορρά ήταν πολύ περισσότερος. Βέβαια σήμερα έχουν παγοποιηθεί... **Λόγω της υπόθεσης Όραμ;** Ναι και διότι υπάρχουν πάρα πολλά κτιζόμενα απούλητα, η ζήτηση συνεχώς μειώνεται. Επιπλέον όλων αυτών, για μένα είναι πολύ αρνητικό ότι καταστρέφουμε το φυσικό περιβάλλον για να κτίσουμε και να κερδίσουμε όσα περισσότερα μπορούμε. **Αν ο κ. Ταλάτ θέλει να βρει λύση του Κυπριακού, καταλαβαίνω ότι έχει κάποια όρια αλλά πρέπει να παίρνει πρωτοβουλίες και να προσπαθεί να πείσει γι' αυτές.** **Είναι ο «κύριος να» για την Τουρκία;** Δεν θα βοηθούσα για λύση αν χρησιμοποιούσα τέτοιους όρους. Πιστεύω ότι υπάρχουν πράγματα που μπορούν και οι δυο πολιτικοί να κάνουν αν θέλουν να βγουν από

τον κύκλο που γυρίζουν. **Είναι η πρώτη φορά που οι ηγέτες των δυο κοινοτήτων μιλούν, είναι φίλοι, όταν διαφανούν συναντώνται μόνοι και προσπαθούν να βρουν μια λύση.** Ναι, μέχρι τώρα βρήκαν λύσεις, αλλά όχι στα σημαντικά θέματα. Από την άλλη, δεν μπορούν όλα να λυθούν αμέσως. Πολλά πράγματα θα βρουν το δρόμο τους από τη στιγμή που θα ζούμε και θα δουλεύουμε μαζί κάτω από την ομπρέλα της ομοσπονδίας. Γιατί να μην αφήσουμε τα πράγματα να εξελιχθούν; **Προσπαθούν να δώσουν λύσεις σε όλα λόγω της κακής εμπειρίας του παρελθόντος.** Έχουν καχυποψία και οι δυο πλευρές, είναι ανθρωπινο λόγω των λαθών που έγιναν στην Ιστορία. **Οι πρόσφατες εκταções των πέντε αγνοουμένων Ελληνοκυπρίων στρατιωτών, οι οποίοι συνελήφθησαν στο Τζιάος από Τούρκους στρατιώτες και εκτελέστηκαν...** Είναι πράγματι λυπηρό, αλλά δεν είναι μόνο η μια πλευρά που έκανε τέτοια πράγματα και δεν το λέω για να υποτιμήσω αυτά που συνέβηκαν στους πέντε στρατιώτες. Νιώθω βαθιά θλίψη και αισθάνομαι το πένθος των οικογενειών τους. Στην Ιστορία μας δυστυχώς υπάρχουν τέτοια περιστατικά, γι' αυτό κάποια στιγμή είναι εισηγηθεί να γίνει ένα κοινό μνημείο για τους αγνοουμένους, αλλά κανείς δεν νοιάστηκε. Το καλύτερο πράγμα που ίσως έκανε ο κ. Ταλάτ και αυτό πρέπει να το παραδεχτούμε είναι ότι αντιμετώπισε το θέμα των αγνοουμένων ως ανθρωπιστικό μαζί με την ελληνοκυπριακή ηγεσία.

Εκδήλωση στο Λήδρα Πάλας στην παρουσία του προέδρου Χριστόφια και του Μεχμέτ Αλί Ταλάτ για να τιμηθούν οι αρχηγοί που πήραν μέρος στη συνάντηση της Πράγας το 1989.

«Τον Ιούλιο του 1974 πληγώθηκα στο πόδι»

Πού ήσασταν τον Ιούλιο του 1974; Εγκατεστημένος στη Λευκωσία. Μετά από σπουδές Αρχιτεκτονικής, γυρίζοντας πίσω στην Κύπρο, ήλθα στη Λευκωσία διότι είχα αρραβωνιαστεί τη Meral. Ήμουν 27 χρόνων και εργαζόμουν ως αρχιτέκτονας. Για να σου μιλήσω για την εποχή εκείνη θα χρειαζούσε ολοκληρωτητην εφημερίδα, θα τα διαβάσεις στο βιβλίο που γράφω. **Τι κάνατε την 20ή Ιουλίου;** Όπως όλοι οι νέοι της ηλικίας μου πήγαμε εθελοντές στο στρατό. Ήμουν κοντά στο σπίτι μου στην περιοχή των Φυλακών της Λευκωσίας και ευτυχώς δεν σκότωσα κανένα. **Πληγώθηκα όμως στο πόδι.** **Πότε χτυπήσατε;** Στον πρώτο γύρο. Ζούσα σε πολυκατοικία και στην οροφή υπήρχαν στρατεύματα. Στο δεύτερο γύρο ήμουν εκεί, αλλά και πάλι δεν κτύπησα κανένα. **Τι συναισθήματα κυριαρχούσαν τότε;** Ανάμικτα. Μετά το πραξικόπημα όλοι περιέμεναν την παρέμβαση της Τουρκίας. Τη θέλαμε αλλά δεν πιστεύαμε τότε ότι θα διαρκούσε 35 χρόνια. Είχα μια συμπόθεα για τον Ετζεβίτ από την εποχή που σπούδαζα στην Τουρκία λόγω των αριστερών του πε-

ποιθήσεων. Πιστεύαμε ότι θα έκανε καλό στην Κύπρο και τον πρώτο καιρό προσπάθησε να λύσει το Κυπριακό. Πρότεινε τη δημιουργία καντονίων. Αν συμφωνούσαν τότε δεν θα ξεκινούσε η δεύτερη φάση. Έκανε το λάθος ο Ετζεβίτ να προκρούξει πρόωφες εκλογές πιστεύοντας ότι θα έβγαине ενισχυμένος, αλλά ο Ντεμιρέλ δεν του επέτρεψε και η συνέχεια είναι γνωστή. **Ως Λεμεσιανός είχατε επαφή με Ελληνοκύπριους;** Δεν είχα πολλή επαφή με Ελληνοκύπριους. Γεννήθηκα στη Λεμεσό το 1947, στην οδό Αφροδίτης κοντά στο γκαράζ Άγα-θαγγελο. Εκεί μέναμε Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι. Θυμάμαι την κυρά Ελένη που είχε το φούρνο κοντά στο σπίτι μας με τις δυο κόρες Νίκη και Μαρούλα και το γιο της Κάκο. Τον κυρ-Θεμιστοκλή που είχε το καφενείο και τον Τάκη που έκανε τα καλύτερα γαλακτομπούρεκα. Εκεί πέρασα την παιδική ηλικία και τα χρόνια του δημοτικού.

Έντεκα χρόνων μετακομίσαμε σε μια άλλη περιοχή, όπου δεν υπήρχαν Ελληνοκύπριοι. Τον Οκτώβριο του 1977 είχα πείσει στο σπίτι του Λέλλου Δημητριάδη και έτσι αρχίσαμε να τη φιλάμε. Από τότε έκανα φίλους πολλούς Ελληνοκύπριους. **Πρόσφατα σας τιμόνα ως προτεργάτες των συναντήσεων ε/κ τ/κ κομμάτων στην Πράγα, το 1989. Μπορούσατε να κάνετε κάτι για να ενώσετε την Κύπρο;** Προσωπικά δεν ήμουν σε θέση να ενώσω την Κύπρο, κανείς δεν μου έδωσε αυτή τη δύναμη. Ως «δήμαρχος» και αργότερα όταν ήμουν μέλος της «κυβέρνησης» προσπάθησα να κάνω κάτι καλύτερο μπορούσα. Με τον Λέλλο δεν μιλούσαμε με ενώσαμε την πόλη στην επικοινωνία, αλλά την ενώσαμε υπογειωώς μέσω του κοινού συστήματος αποχετεύσεως. Ήταν ένα πολύ σημαντικό έργο για την πόλη, όπως και το πολεοδομικό σχέδιο της Λευκωσίας. Παράδειγμα είναι το πρόσφα-

το άνοιγμα της οδού Λήδρας. Οραματιστήκαμε με τον Λέλλο ότι μια μέρα ο δρόμος θα άνοιγε και πήραμε τις αναγκαίες προνοίες. Όταν έλασε τη θέληση βρήκαμε τρόπους να πετύχουμε πράγματα. Προσπαθούσα πάντα να είμαι ειλικρινής με τον κόσμο. **Πληρώσατε κόστος;** Ήμουν στην πολιτική πάνω από 30 χρόνια και κάθε φορά που ζητούσα την ψήφο του λαού μου τ' έδινε. Όμως αν θέλεις να κατέχεις αξιώματα στην τουρκοκυπριακή κοινότητα πρέπει να έχεις καλές σχέσεις με ορισμένους κύκλους της Τουρκίας, την πολιτική και στρατιωτική γραφειοκρατία. Πρέπει να σιωπάς, να μην μιλάς ανοικτά και ελεύθερα. Δεν είμαι τέτοιος άνθρωπος. **Διατέλεσα «δήμαρχος» από το 1976 μέχρι το 1990. Μετά από 14 χρόνια αφήσατε την αρχηγία του κόμματος, δεν υπήρχαν στις μέρες μας πολιτικοί που αφήνουν εύκολα την καρέκλα.** Ο καλός πολιτικός πρέπει να ξέρει πότε να σταματήσει. Η πολιτική δεν ασκείται μόνο από αξιώματα. Σήμερα γράφω για την εμπειρία μου από το «Δήμο Λευκωσίας» και ελπίζω να κυκλοφορήσει τέλος του χρόνου.